

Samferdselsdepartementet og Energidepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo

Kontaktperson:

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

15.05.2026

INNSPILL FRA Å ENERGI TIL SAMFERDSELSDEPARTEMENTET OG ENERGIDEPARTEMENTET OM EUS FORSLAG TIL FINANSIERINGSPROGRAMMET CONNECTING EUROPE FACILITY:

Å Energi takker for anledningen til å komme med innspill. Som et fornybarkonsern med virksomhet i hele verdikjeden for fornybar energi følger Å Energi utviklingen i Den europeiske union (EU) tett, og er opptatt av å tidlig ta del i regelverksutviklingen. Det er derfor positivt at departementene inviterer relevante aktører til å gi innspill.

Connecting Europe Facility (CEF), som foreslås for perioden 2028–2034, er EUs sentrale finansieringsordning for utbygging av infrastrukturprosjekter med felleseuropeisk interesse innenfor områdene energi, transport og militær mobilitet. Det overordnede inntrykket er at forslaget til ny CEF forordning plasserer instrumentet tydelig i kjernen av EUs overordnede politiske prioriteringer: å styrke konkurranseevnen, sikre unionen mot nye sikkerhetstrusler og nå klimamålene. Norges vurdering av og tilknytning til dette instrumentet må derfor ses i denne sammenheng. EUs ulike programmer og virkemidler blir nå skrudd sammen på en måte som bidrar til å kunne nå målet om et konkurransedyktig, sikkert og grønt Europa. Det er svært viktig at Norge henger på her for å forstå hvordan politikk og finansieringsordninger henger sammen, og for å sikre like rammebetingelser for norske aktører fremover.

Å Energi er særlig opptatt av den delen av CEF som retter seg mot utbygging av energiinfrastruktur av felleseuropeisk interesse, herunder mellomlandskabler, offshore-nett og hybridprosjekter, samt grensekryssende fornybare energiprosjekter. Vi har følgende hovedbudskap:

Å Energis hovedbudskap

- Norge bør sikres deltakelse i CEF, da dette kan gi Norge og norske aktører tilgang til finansiering av grensekryssende prosjekter innen energiinfrastruktur.
- Deltakelse vil gi Norge økt innsikt i hvordan EUs finansieringsordninger og politikk henger sammen, og bidra til å sikre like rammebetingelser for norske aktører.
- Deltakelse vil styrke Norges mulighet til å påvirke planlegging og prioritering av europeisk energiinfrastruktur, som uansett vil ha direkte konsekvenser for det norske kraftsystemet og norske energiinteresser, gitt Norges tette integrasjon med det europeiske kraftsystemet.

Å Energi

Adresse

Postboks 603

Lundsiden

4606 Kristiansand

Telefon: +47 38 60 70 00

Org. nr.: NO 981 952 324 MVA

Kontakt oss på aenergi.no/no/kontakt-oss

Side 1 av 3

Et styrket CEF for energiinfrastruktur:

EU-kommisjonen foreslår i sitt langtidsbudsjett for perioden 2028–2034 å styrke CEF som det viktigste finansieringsinstrumentet for grensekryssende energiinfrastruktur. Bakgrunnen for dette er erkjennelsen av at manglende nettkapasitet og utilstrekkelige grensekryssende forbindelser i økende grad utgjør en kritisk flaskehals for energiomstillingen, forsynings sikkerheten og Europas konkurransevne. I forslaget til ny CEF-forordning kobles utbygging av energiinfrastruktur direkte til behovet for å integrere mer fornybar energi, styrke markedintegrasjonen og systemets robusthet, samt håndtere økende risiko knyttet til klima og geopolitikk.

Satsingen på energiinfrastruktur blir særlig tydelig når CEF ses i sammenheng med EUs Clean Industrial Deal og den foreslåtte EU Grids Package (nettpakken). Nettpakken løfter nettutvikling frem som en sentral forutsetning for lavere energipriser, økt energisikkerhet og raskere integrering av fornybar energi. Samtidig dokumenteres et betydelig investeringsbehov i både transmisjons- og distribusjonsnettet, som eksplisitt kobles til EUs kommende langtidsbudsjett. EU-budsjettet fremheves som en viktig katalysator for å mobilisere og utløse private investeringer i nett, der CEF pekes ut som et sentralt finansielt virkemiddel for grensekryssende og strategisk energiinfrastruktur. Kommisjonen foreslår en betydelig økning i bevilgningene til energiinfrastruktur sammenlignet med inneværende periode.

Samspill mellom CEF og øvrige EU-programmer:

CEF er samtidig tenkt å fungere tett sammen med andre finansieringsordninger under EUs kommende langtidsbudsjett, særlig det såkalte konkurransevnefondet (ECF). ECF er foreslått som et sentralt, strategisk finansieringsinstrument som samler og forenkler flere eksisterende programmer i ett helhetlig rammeverk, med mål om å styrke Europas industrielle base, teknologiske lederskap og økonomiske robusthet. Fondet skal blant annet støtte industriell innovasjon, oppskalering av rene teknologier og konkurransekraften til europeisk industri.

I denne sammenhengen kan CEF og ECF forstås som komplementære virkemidler i en bredere europeisk strategi for konkurransevne, energisikkerhet og grønn omstilling. Mens ECF primært er rettet mot produksjon, teknologiutvikling og industriell verdiskaping, er CEF ansvarlig for å legge til rette for den nødvendige fysiske infrastrukturen. Samlet bidrar disse instrumentene til å sikre at både industri og energisystem utvikles i takt, der investeringer i nett, energiinfrastruktur og sammenkobling mellom land muliggjør elektrifisering, reduserer energikostnader og styrker Europas strategiske autonomi.

Relevans for Norge:

CEF vil være en sentral brikke i arbeidet med å nå EUs mål om lavere energipriser, økt forsynings sikkerhet og høyere andel fornybar energi. I denne utviklingen har Norge både sterke interesser og gode forutsetninger for å bidra. Hensynet til energisikkerhet, verdiskaping og omstilling tilsier at Norge i et fremtidig lavutslippssamfunn er tjent med å være tett koblet til europeisk energiinfrastruktur.

Norsk deltakelse i CEF vil gi norske aktører mulighet til finansiering av sentral energi- og infrastrukturbygging, som mellomlandsforbindelser, offshore-nett og infrastruktur for transport av hydrogen og CO₂, selv om Norge ikke er EU-medlem. Ordningen kan også få betydning for fremtidig havvindutbygging på norsk sokkel, dersom det på sikt blir aktuelt med hybridprosjekter koblet til andre europeiske land.

Videre vil deltakelse styrke Norges mulighet til å påvirke planlegging og prioritering av europeisk energiinfrastruktur, som uansett vil ha direkte konsekvenser for det norske kraftsystemet og norske energiinteresser, gitt Norges allerede tette integrasjon med det europeiske kraftsystemet.

På denne bakgrunn mener Å Energi at norsk deltakelse i CEF er viktig for å sikre tilgang til finansiering av grensekryssende energiinfrastruktur, gi økt innsikt i hvordan EUs politikk og virkemidler henger sammen, og styrke Norges mulighet til å påvirke utviklingen av europeisk energiinfrastruktur som har direkte betydning for norske energiinteresse

Å Energi ser frem til videre dialog om EUs nye programmer og stiller gjerne opp med ytterligere informasjon om våre posisjoner og arbeid med EU-relaterte saker.

Med vennlig hilsen
Unni Farestveit
Leder Rammevilkår
Å Energi AS

Å Energi

Adresse

Postboks 603

Lundsiden

4606 Kristiansand

Telefon: +47 38 60 70 00

Org. nr.: NO 981 952 324 MVA

Kontakt oss på aenergi.no/no/kontakt-oss

Side 3 av 3